

[Poul Dam.]

fald: den rammer for befolkningen at se i blinde. Og de kortsigtede spareforanstaltninger skaber i mangfoldige tilfælde nye problemer. Jeg tror, der er mange former for sociale besparelser, bl.a. dem, regeringen har foreslået, som er med til at skabe nye klientgrupper, som kommer ind i systemet på områder, hvor man ikke kan afvise dem og heller ikke ønsker at afvise dem, og hvor de kommer til at koste flere penge, rent bortset fra at det menneskeligt set bliver dårligere løsninger, man når frem til.

Vi kan vel heller ikke blive ved med at bremse anlægsudgifterne, uden at fremtidens opgaver bliver endnu mere påtrængende og endnu mere kostbare. Man dæmmer blot op for et vældigt behov. Man kan ikke regne med, at man f.eks. for Grønlands vedkommende kan nedskære anlægsbehovet absolut. Man kan fordele det over længere tid, man kan have stadig flere opgaver liggende uløste, men det betyder jo bare, at man gør det vanskeligere at klare tingene, og en række problemer undervejs koster det penge at løse fra dag til dag. Og så er der jo steder, hvor man ikke forstår den driftsøkonomiske fornuft. Man bremser DSBs investeringer, men det er jo netop investeringer i den kollektive trafik, som skulle gøre den kollektive trafik mere rentabel, som skulle gøre det mere attraktivt at benytte sig af den kollektive trafik. Man sparer altså og undgår derved at få de indtægter, man ellers kunne få fat i.

Jeg synes, det må siges, at regeringens finansplan har et klassepræg. Den gavner, som jeg sagde før, de velbjærgedes interesser og rammer i forvejen vanskeligt stillede grupper. Ud fra disse præmisser er vor interesse i at diskutere den foreliggende spareplan meget lille. Vi ønsker derimod — som altid — de langsigtede sparebestræbelser fremmet. Det er de sparebestræbelser, der også betyder en begrænset anvendelse af ressourcer til det offentliges formål. Men jeg synes egentlig, at det kun er mundsvejr, det, der er fremkommet fra regeringen netop om det langsigtede.

På dette sted skal det nok tilføjes, at jo mere jeg har prøvet at sætte mig ind i de sidste papirer, vi har fået, jo sværere har jeg som allerede sagt — eller som allerede antydet i hvert fald — ved at tage dem helt

alvorligt. Er denne finansplan en vittighed, som slet ikke er beregnet på seriøs behandling?

Ja, der er for det første dette med de trin, først en finansplan I uden dyrtidsreguleringsindgreb og så en finansplan II med dyrtidsreguleringsindgreb. Det kan være, det er tænkt pædagogisk, eller, som hr. Heinesen antydede: for ikke at overvælde os for meget, at vi skulle have det ind med små skeer, ligesom anden bittert smagende medicin. Det kan også være, det er en sløringsmanøvre; i så fald er den ikke lykkedes. Eller måske er det en antydning af, at det slet ikke er meningen, at man vil gennemføre disse dyrtidsreguleringsindgreb? De er måske bare tænkt som et slag i luften. Slag i luften er elegante eller kan være det i hvert fald, og de kan virke imponerende; man skal bare passe på med slag i luften, man mister så frygtelig let balancen.

Hovedgrunden til, at jeg har svært ved at tage disse ting alvorligt, er, at jeg ikke fatter, hvad det er for en økonomisk filosofi, der ligger bag kasseoverskuddets afskaffelse, dette, at man fra et kasseoverskud på 3½ milliarder går ned til kasseunderskud på 1 milliard. Tror man virkelig, at man kan drive en inflationsbekæmpende politik og så samtidig fjerne dette kasseoverskud fuldstændigt? Jeg har nok hørt, man siger, at de stigende oliepriser vil gøre, at alle mennesker får så dårligt råd til at bruge penge, at det ikke er nødvendigt at have et kasseoverskud, at det ikke er nødvendigt med en stram finanspolitik. Det er meget interessant, og det argument vil jeg gerne sammenholde med de skjulte trusler om, at hvis man ikke gennemfører indgrebet over for dyrtidsreguleringen, så vil man lave tvungen opsparing eller momsforhøjelse, eller hvad ved jeg — de kommer ikke alle sammen fra lige ansvarlig side, det ved jeg godt, men jeg har da hørt dem alle sammen — netop for at få en stram finanspolitik. Hvad skal man med en stram finanspolitik i den situation, når man ikke har haft brug for den i den anden situation? Inflation er da ikke alene et spørgsmål om forhøjede omkostninger, det er da også et spørgsmål om efterspørgsel. At oliepriserne stiger, vil naturligvis betyde, at vor valutabalance bliver forringet meget voldsomt, men vil det betyde, at mennesker af den grund bruger hele